

MORGENBLADET

Normalia

Publisert: 12. august 2005 - 3:00

Odd Gunnar Skagestad, statsviter

Morgenbladet kunne 5. august d.å. på de to "blanke sider" 22 og 23 bringe en artikkel hvor kunstneren Andrea Lange beskriver en "tenkt union" mellom Norge og Somalia: *Normalia*. En tankevekkende og til dels inspirerende vinkling, som presenterer unionen slik den i "virkeligheten" (den virtuelle, dersom den ikke bare var tenkt) ville fremstilles i en ordinær leksikonartikkel. Rent tankespinn? Noen ganger kan virkeligheten overgå fantasien. Andrea Langes fremstilling har en alvorlig lyte: Den mangler et bestemt element fra den *virkelige* virkelighet - et element som utgjør en grunnleggende faktor med hensyn til å forlene den virtuelle unionen med en status som ikke er begrenset til forfatterens tankeflukt. Det dreier seg om et element som har å gjøre med en statsdannelses identitet og selvbilde, samt hvordan dette presenteres overfor omverdenen.

En stats fornemste visittkort er *frimerket*. Helt siden det første frimerket (det britiske "One Penny Black") så dagens lys 6. mai 1840, har frimerkeutgivelser vært allment ansett som et statlig prerogativ. Frimerket er et nasjonssymbol så vel som et rikssymbol, samt et iøynefallende og umiskjennelig middel til statlig revirmarkering. Utgivelse av frimerker har derfor nødvendigvis hatt karakter av å være en *statsakt*. Ved å utstede et frimerke og la dette bli tatt i bruk innenfor et gitt geografisk territorium, annonserer utgiveren - dvs. staten - samtidig at angjeldende territorium faller inn under samme stats jurisdiksjon.

Derfor var det en skjellsettende begivenhet som fant sted da Norge og Somalia 8. mai 1987 utstedte et *felles frimerke*, med samme gyldighet i de to land. Fellesutgaven, som i Norge hadde valøren kr. 4,50, fikk form av et miniatyrark med motiv fra Norges Røde Kors' rehabiliteringssenter i Mogadishu (tegnet av kunstneren Knut Løkke-Sørensen etter fotografi av Hans Karl Isaksen). Merket har tekst på begge lands språk, og er forsynt med så vel Røde Kors' som Røde Halvmånes symboler. I den autoritative Norgeskatalogen har merket fått utgivelsesnummer NK 1016.

En slik fellesutgivelse var - iallfall inntil den gang - unik i verdenssammenheng. Om utgiverne hadde sett for seg at denne statsakten skulle markere et første, og formelt sett symboltungt, skritt henimot realiseringen av statsdannelsen *Normalia*, skal være usagt.

Derimot vil kan hende Andrea Lange finne det formålstjenlig å inkludere saken i sin neste, reviderte artikkel om den tenkte unionen Norge-Somalia?